

til Spørgsmaalet: Statsbank eller Ikke-Statsbank indrømmer jeg straks, at de 2 Former for Banker kunne have hver sine Fordele og hver sine Mangler. Efter min Mening ere Fordelene væsentligst paa den private Banks Side, Manglerne paa Statsbankens Side, og det ærede Medlem vil derfor kunne forstaa, at jeg slutter mig til Tanken om en privat Institution.

Jeg skal dernæst rette en ganske kort Bemærkning til det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck), som henvendte nogle Bemærkninger til mig angaaende et Spørgsmaal, jeg tog op ved Siden af, og som jeg straks sagde ikke i og for sig havde nogen direkte Forbindelse med denne Sag her og ikke kunde behandles sammen med den, i alt Fald ikke behandles i Lovforslag sammen med den. Efter de Udtalelser, det ærede Medlem fremkom med i Eftermiddagsmødet, har man Grund til at antage, at det ærede Medlem ser Sagen fra et mere end juridisk Standpunkt, om jeg saaledes maa udtrykke mig, og naar det ærede Medlem gør det, maa man vel ogsaa kunne gaa ud fra, at det ærede Medlem er i Stand til at se den Forskel, der er mellem den frivillige Erhvervelse af Bryggeriaktier, som det ærede Medlem omtalte, og den tvungne Erhvervelse af de Papirer, her er Tale om, Nationalbankens Papirer, i det Øjeblik, de blive paatvungne Enkeltmand, Privatmand. Sagen er nemlig følgende. Det ærede Medlem mente, at det, hvis Staten skulde give Erstatning her, da maatte være lige saa berettiget, at Staten gav Erstatning til dem, der havde købt Bryggeriaktier og maatte sælge dem igen med Tab. Nej, afgjort ikke. Thi Sagen er den, at hvis en Mand vil gaa hen og købe Bryggeriaktier og taber paa dem, saa bliver det virkelig Mandens egen Sag; men hvis Staten tvinger en Mand til at købe Bryggeriaktier under særdeles uheldige Forhold, og han senere maa afhænde dem med Tab, bliver det Statens Opgave at træde hjælpende til overfor det Tab, vedkommende var bleven tvungen ind i ved Statens Dispositioner, og det er netop det, der er Tilfældet her. Staten tvang en Mængde Mennesker ind paa en Pengepekulation, de ikke forstode sig paa og ikke kunde komme uden om, og da Resultatet af denne Tvingen dem ind paa denne Bane blev et betydeligt Tab for de vedkommende, saa er det, jeg mener, at Staten har nogen Pligt til at hjælpe dem ud af de kedelige Forhold, de derved ere komne ind i. Jeg skal yderligere kun til-

føje, hvad jeg i øvrigt udtalte i Formiddagsmødet, at under hvilken Form det skal ske, anser jeg det ikke her for Stedet til at komme ind paa, men hvis det ærede Medlem for Øjeblikket er i Tvivl om mit Standpunkt, hvad den Sag angaar, skal jeg sige, at jeg synes, at den Slags Afgifter, Talen er om her, ere ganske sideordnede eller i væsentlig Grad sideordnede med Jordebogsaftgifter, Jagtafgifter og den Slags gamle Afgifter, og det er mit Haab, at de Ting en Gang i Tiden skulle blive behandlere paa samme Maade.

P. Knudsen: Jeg skal ogsaa fatte mig i Korthed og kun gøre nogle enkelte Bemærkninger i Anledning af det, der er sagt til, hvad jeg er fremkommen med. Til det ærede Medlem for Randers Amts 4de Valgkreds (N. P. Jensen), der nu satte sig, skal jeg kun gøre den Bemærkning, at jeg jo ikke afgjort har paastaet, at de Tal, jeg anførte med Hensyn til Bankens Fortjeneste, vare absolut rigtige. Jeg erkendte jo, at Tiden har været for kort til, at jeg i saa Henseende kunde anstille de fornødne Undersøgelser. Jeg har den Følelse, at man maa komme op over de 2 Mill. Kr., som have været anførte i det almindelige Overslag. Det kan godt være, jeg tager fejl, men jeg tror det ikke. Hvis man kommer til nærmere Undersøgelse, vil det vistnok vise sig, at vi komme op over den Sum.

Med Hensyn til Spørgsmaalet Statsbank eller Privatbank saa glæder det mig at høre det ærede Medlem udtale, hvad han for øvrigt ogsaa gjorde, da han først havde Ordet, at enhver af disse Former for en Seddelbank har sine Fordele. Nu var det saaledes, at det ærede Medlem satte den private Bank i Forgrunden og mente, den ydede de fleste Fordele. Jeg gaar her ud fra, at naar man taler om Fordele, forstaar man herved Fordele, som Befolkningen kan have af en saadan Bank. Jeg har den modsatte Opfattelse og mener, at Befolkningens Interesser langt bedre sikres gennem en Statsbank end gennem en Privatbank, fordi naar det er Staten, der driver Banken, er der ingen særlige Aktionærinteresser at varetage, og de to Ting kunne jo ellers komme til at krydse hinanden saaledes, at Aktionærerne først sørge for sig selv og dernæst for Befolkningen, saa vidt det ikke krydser deres Interesser. Men saa er man ikke paa den sikre Side ved at have en Privatbank. I øvrigt tror jeg, at de Argumenter, der